

OBRAZLOŽENJE

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 41. stava (1) tačke c) Ustava Srednjobosanskog kantona / Kantona Središnja Bosna ("Službene novine SBK / KSB", broj 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravka teksta, 8/98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04) kojim je utvrđeno da Kanton donosi zakone i člana 28. stava (4) Zakona o poljoprivredi ("Službene novine FBiH", broj 88/07 i 4/10) kojim je utvrđeno da kantoni svojim zakonima o novčanim podrškama utvrđuju prioritete, strukturu ulaganja i uslove koje moraju ispunjavati poljoprivredna gazdinstva.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u novom federalnom Zakonu o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Službene novine Federacije BiH", broj 42/10) kojim je uslovljeno podsticanje na kantonalnom nivou. Članom 2. stavom 4. navedenog Zakona propisano je da kantonalna ministarstva ne mogu podsticati proizvodnje iz modela podsticaja proizvodnji definisanih u Dodatku II koji je sastavni dio Zakona. Dalje je propisano da kantonalna ministarstva ipak mogu vršiti isplatu podsticaja za druge proizvodnje od kantonalnog interesa, kao i proizvodnje iz Dodatka II, ali samo do minimalne podsticane količine utvrđene Dodatkom II.

Nartom Zakona je predviđeno da se uslovi za ostvarenje novčanih podsticaja definišu Odlukom i Upustom koji bi se donosili za svaku godinu kako bi se isti u slučaju nedovoljnih budžetskih sredstava za izmirenje istih mogli pooštravati. Tako je članom 5. nacrtu Zakona utvrđena obaveza Vlade Kantona Srednjobosanskog kantona da za svaku kalendarsku godinu donese odluku o iznosima novčanih podsticaja minimalnim uslovima za investiranje i rokovima za podnošenje zahtjeva. Članom 13. nacrtu ovog zakona utvrđeno je za modele ostalih vrsta novčanih podsticaja da će Vlada donositi odluku o kriterijima utroška novčanih sredstva u zavisnosti od raspoloživih sredstava.

Jedan od osnovnih razloga za donošenje ovog Zakona je i otklanjanje i prevazilaženje određenih uočenih nedostataka u dosadašnjoj praksi obavljanja poslova rješavanja novčanih podsticaja iz nadležnosti Ministarstva. Oni su do sada izazivali znatne poteškoće u praktičnoj realizaciji obzirom na nemogućnost adekvatne prostorne pokrivenosti kantona stručnim kadrom iz Ministarstva, mogućnosti neposrednije i bliže komunikacije stranaka i općinskih organa, postojećeg kontinuiteta rada općinskih organa u prvostepenom rješavanju, potrebe stvaranja ozbiljnijeg pristupa organizovanosti poljoprivrednih službi u općinama i tako dalje, bilo je neophodno iz razloga kvalitetnijeg i efikasnijeg vršenja navedenih poslova iste sa Ministarstva prenijeti na općinske organe uprave nadležne za poljoprivredu.

PRAVNA RJEŠENJA

Članom 1. utvrđen je sadržaj Zakona odnosno izvori i visina novčanih sredstava, mjere novčanih podsticaja u poljoprivredi, modeli podsticaja, opšti i posebni uslovi za ostvarenje novčanih podsticaja, korisnici novčanih podsticaja, postupak ostvarenja novčanih podsticaja, izvještavanje o realizovanim novčanim podsticajima i nadzor nad provođenjem ovog zakona.

U članu 2. definisana je svrha donošenja Zakona, a to je harmonizacija provođenja mjera novčanih podsticaja sa ciljem stvaranja i podsticanja poljoprivrede do nivoa samoodrživosti i profitabilnosti, osiguranja stabilnog poljoprivrednog dohotka koji bi omogućio adekvatan životni standard.

U članu 3. utvrđeni su izvori novčanih sredstava za realizaciju novčanih podsticaja, a koji se obezbjeđuju iz budžeta Srednjobosanskog kantona za svaku kalendarsku godinu i iz drugih izvora.

U članu 4. utvrđena je minimalna i maksimalna visina novčanih sredstava za novčane podsticaje koja se obezbjeđuju iz budžeta i to najmanje 1,0% poreznih i neporeznih prihoda u budžetu za tekuću godinu.

Članom 5. stavom (1) utvrđeno je da Vlada za svaku kalendarsku godinu donosi odluku kojom se utvrđuju iznosi novčanih podsticaja, minimalni uslovi za početak proizvodnje, minimalne površine za investiranje i rokovi za podnošenje zahtjeva.

Stavom (2) utvrđeno je da Ministarstvo u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta izrađuje prijedlog odluke, organizuje javnu raspravu po prijedlogu odluke i nakon provedene javne rasprave prijedlog odluke dostavlja Vladi u roku od 15 dana od dana provođenja javne rasprave.

Stavom (3) utvrđeno je da Vlada odluku donosi u roku od 60 dana od dana objavljivanja budžeta u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Članom 6. stavom (1) utvrđeni su novčani podsticaji, a koji obuhvataju u sklopu mjera podsticanja proizvodnje i podsticanje u sklopu mjera strukturne politike.

Stavom (2) utvrđeno je da se novčani podsticaji u sklopu mjera podsticanja proizvodnje provode kroz modele proizvodnji.

Stavom (3) utvrđeno je da se podsticanje u sklopu mjera strukturne politike provodi kroz model kapitalnih ulaganja i model ostalih vrsta podsticaja.

Članom 7. utvrđeno je da se raspodjela raspoloživih novčanih sredstava za novčane podsticaje za budžetsku godinu vrši tako da pojedinim modelima pripadaju odgovarajući udjeli u skladu sa raspoloživim sredstvima.

Članom 8. utvrđeni su modeli podsticaja proizvodnji koji obuhvataju animalnu proizvodnju, biljnu proizvodnju, organsku proizvodnju i izvorne zaštićene pasmine.

Članom 9. utvrđeno je da se u okviru animalne proizvodnje podstiču:

- a) uzgoj goveda;
- b) uzgoj ovaca i koza;
- c) uzgoj svinja;
- d) uzgoj peradi;
- e) uzgoj pčela; i

f) uzgoj riba.

Članom 10. utvrđeno je da se u okviru biljne proizvodnje podstiču:

- a) uzgoj ratarskih kultura;
- b) uzgoj povrtlarskih kultura;
- c) uzgoj voćarskih kultura;
- d) uzgoj ljekovitih kultura i aromatičnog bilja.

Članom 11. utvrđeno je podsticanje modela kapitalnih ulaganja u tekućoj godini.

Članom 12. utvrđeno je podsticanje modela ruralnog razvoja u tekućoj godini.

Članom 13. stavom (1) utvrđeno je da u zavisnosti od raspoloživih sredstava Vlada može podsticati i ostale vrste podsticaja.

Tačkom a) utvrđeno je da može podsticati pojedinačne projekte iz oblasti poljoprivrede za koje ocijeni da su značajni za razvoj poljoprivredne proizvodnje.

Tačkom b) utvrđeno je da može podsticati aktivnosti raznih organizacija, udruženja ili asocijacija, a koje su u funkciji razvoja poljoprivrede na području Kantona.

Tačkom c) utvrđeno je da mogu subvencionirati kamate na kredite u poljoprivredi.

Stavom (2) utvrđeno je da će Vlada na prijedlog Ministarstva donositi odluku o kriterijima utroška novčanih sredstava za modele ostalih vrsta novčanih podsticaja.

Članom 14. utvrđena je obaveza upisa u registar poljoprivrednih gazdinstava i registar klijenata, u skladu sa federalnim Zakonom o poljoprivredi, za kandidata koji želi ostvariti pravo na novčane podsticaje.

Članom 15. utvrđeno je da pravo na novčane podsticaje može ostvariti kandidat koji ima sjedište, odnosno prebivalište na području Srednjobosanskog kantona.

Članom 16. utvrđeno je da fizičko lice koje ima registrovanu dopunsku djelatnost po Zakonu o obrtu ostvaruje pravo na novčani podsticaj umanjen za 20%, a neregistrovano fizičko lice umanjen za 30%, u odnosu na pravna lica i fizička lica koja imaju registrovanu djelatnost po Zakonu o obrtu.

Članom 17. utvrđeno je da je kandidat (pravno i registrovano fizičko lice) koji želi ostvariti pravo na novčani podsticaj dužan dostaviti dokaz o izmirenju poreza.

Članom 18. utvrđeno je da je kandidat koji želi ostvariti pravo na novčane podsticaje za animalnu proizvodnju dužan dostaviti potvrdu o zdravstvenom nadzoru životinje izdatu od veterinarske organizacije sa područja Srednjobosanskog kantona.

Članom 19. stavom (1) utvrđeno je da je kandidat koji želi ostvariti pravo na novčani podsticaj iz oblasti biljne proizvodnje dužan dostaviti originalne ili ovjerene kopije dokumenata ne starije od šest mjeseci.

Tačkom a) utvrđeno je da kandidat treba dostaviti dokaz o vlasništvu (ZK izvadak) ili posjedu zemljišta (posjedovni list), odnosno ugovor o zakupu zemljišta sa ZK izvadkom ili posjedovnim listom.

Tačkom b) utvrđeno je da kandidat treba dostaviti kopiju katastarskog plana parcele.

Članom 20. utvrđeno je da je kandidat koji želi ostvariti pravo na novčani podsticaj za certificiranje organske proizvodnje u tekućoj godini dužan dostaviti potvrdu o završenom certificiranju od međunarodno priznate certifikacijske kuće.

Članom 21. stavom (1) utvrđeno je da se Pravilnikom o posebnim uslovima za ostvarenje prava na novčane podsticaje, a koji donosi Ministar, utvrđuju posebni uslovi i dokumentacija kojom se dokazuje ispunjavanje opštih i posebnih uslova.

Stavom (2) utvrđeno je da Ministar donosi Upustvo u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Odluke iz člana 5. ovog Zakona.

Članom 22. utvrđeno je da je kandidat koji želi ostvariti pravo na novčani podsticaj dužan dostaviti dokumentaciju, originalnu ili ovjerene kopije, kojom dokazuje pravo na ostvarenje novčanih podsticaja, propisanu ovim Zakonom i Upustvom iz člana 21. ovog Zakona.

Članom 23. utvrđeno je da je korisnik novčanog podsticaja kandidat a koji je ostvario pravo na novčani podsticaj na osnovu ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona.

Članom 24. stavom (1) utvrđeno je da je za ostvarenje prava za novčane podsticaje kandidat dužan podnijeti poseban pojedinačni zahtjev za svaku vrstu novčanog podsticaja.

Stavom (2) utvrđeno je da kandidat u toku jedne kalendarske godine ima pravo podnijeti zahtjev za ostvarenje prava na novčani podsticaj za kupovinu jedne vrste mehanizovanog sredstva, priključka i opreme.

Stavom (3) utvrđeno je da kandidat koji je ostvario pravo na novčani podsticaj za nabavku mehanizacije nakon isteka roka od pet godina od dana ostvarenja novčanog podsticaja, a opreme nakon pet godina ima pravo podnijeti zahtjev za ostvarenje istog novčanog podsticaja.

Članom 25. utvrđeno je da kandidat koji je mehanizaciju i opremu dobio po osnovu donacije nema pravo na ostvarenje novčanog podsticaja.

Članom 26. utvrđeni su poslovi i zadaci općinskih službi za upravu.

Članom 27. stavom (1) utvrđeno je da su službenici općinske službe za upravu dužni za svaki blagovremen i potpun zahtjev izaći na lice mjesta i zapisnički konstatovati činjenično stanje (obim proizvodnje, provedene agro-tehničke mjere, stanje usjeva sa očekivanim prinosima, zasnovanu i realizovanu proizvodnju, vrijeme započinjanja gradnje objekta sa stepenom izgrađenosti i sl.).

Stavom (2) utvrđeno je da izuzetno službenici općinske službe za upravu mogu izaći na lice mjesta iako nije dostavljena potpuna dokumentacija uz podneseni zahtjev i na licu mjesta kandidata obavijestiti koju je dokumentaciju dužan dostaviti i u kom roku i zapisnički konstatovati činjenično stanje i obavezu dostavljanja dokumentacije.

Članom 28. utvrđeno je da službenici općinske službe za upravu imaju pravo da izvrše ponovnu provjeru činjeničnog stanja na licu mjesta za svaki posneseni zahtjev.

Članom 29. stavom (1) utvrđeno je da nakon provedenog postupka utvrđivanja ispunjavanja opštih i posebnih uslova i zapisnički konstatovanog činjeničnog stanja Ministarstvo donosi rješenje o ostvarenju prava na novčani podsticaj.

Stavom (2) utvrđeno je da Ministarstvo donosi rješenje o odbijanju zahtjeva kao neosnovanog ukoliko se utvrdi da kandidat ne ispunjava opšte i posebne uslove za ostvarenje prava na novčani poticaj.

Stavom (3) utvrđeno je da će Ministarstvo donijeti rješenje kojim se zahtjev za ostvarenje prava na novčani poticaj odbacuje ukoliko se utvrdi da je zahtjev neblagovremen i nepotpun.

Članom 30. utvrđeno je da je rješenje Ministarstva iz člana 29. ovog zakona konačan upravni akt i da protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog kantonalnog suda u Novom Travniku.

Članom 31. utvrđuje se obaveza Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da za kandidate koji ispunjavaju opšte i posebne uslove dostave nalog za isplatu poticaja Ministarstvu financija.

Članom 32. utvrđuje se obaveza općinske službe da u skladu sa odredbama federalnog Zakona o novčanim poticajima obavlja poslove koji se odnose na realizaciju federalnih novčanih poticaja.

Članom 33. stavom (1) utvrđena je obaveza ministarstva da Vladi dostavi izvještaj o realizaciji novčanih poticaja u prethodnoj godini najkasnije do 30. aprila tekuće godine.

Stavom (2) utvrđena je obaveza Vlade da najkasnije do 30. juna tekuće godine dostavi Skupštini Srednjobosanskog kantona informaciju o realizaciji novčanih sredstava za novčane poticaje za prethodnu godinu.

Članom 34. stavom (1) utvrđena je obaveza Ministarstva da čuva sve predmete zajedno sa kompletnom dokumentacijom tri godine od dana pravosnažnosti rješenja.

Stavom (2) utvrđeno je za kandidata koji je ostvario novčani poticaj obaveza čuvanja dokumentacije sa rokom od tri godine, a počev od dana uplate novčanih sredstava na račun kandidata.

Članom 35. propisuje se vođenje centralne baze podataka o svim vrstama novčanih podrški, njihovim korisnicima, te da se ova baza podataka čuva trajno.

Članom 36. utvrđeno je da nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Članom 37. utvrđeno je da inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši kantonalni poljoprivredni ili veterinarski inspektor u zavisnosti od vrste proizvodnje za koju je ostvaren poticaj.

Stavom (1) utvrđuju se obaveze i zadaci kantonalnog poljoprivrednog inspektora.

Stavom (2) utvrđuju se obaveze i zadaci kantonalnog veterinarskog inspektora.

Članom 38. stavom (1) utvrđeno je da ukoliko u toku vršenja nadzora poljoprivredni ili veterinarski inspektor, utvrdi da su povrijeđene odredbe ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, rješenjem nalaže da se utvrđene nepravilnost odnosno nedostaci otklone odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja.

Stavom (2) utvrđeno je da obavljanju inspeksijskog nadzora poljoprivredni ili veterinarski inspektor može privremeno oduzeti dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom postupku mogu poslužiti kao dokaz i zadržati ih do okončanja prekršajnog postupka.

Stavom (3) utvrđena je obaveza poljoprivrednog ili veterinarskog inspektora da izda potvrdu o oduzimanju dokumentacije i predmeta.

Članom 39. stavom (1) utvrđeno je da kandidat koji ostvari pravo na novčani podsticaj po osnovu ovog zakona dužan vratiti ta novčana sredstva u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti rješenja ukoliko se utvrdi da su novčana sredstva ostvarena po osnovu ovog zakona nenamjenski utrošena ili ih je ostvario na osnovu lažno prikazanih činjenica ili lažne dokumentacije.

Stavom (2) utvrđeno je da kandidat može, podnijeti novi zahtjev za ostvarenje prava na novčane podsticaje, tri godine nakon povrata sredstava, kako je to utvrđeno stavom 1. ovog člana.

Članom 40. stavom (1), a u skladu sa članom 145. Zakona o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/07) utvrđeno je da se protiv rješenja poljoprivrednog inspektora može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Stavom (2) se predviđa primjena člana 147. Zakona o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine gdje je propisano da je Ministarstvo dužno donijeti rješenje u roku od 15 dana od dana prijema žalbe. Rješenje koje donese Ministarstvo konačan je upravni akt i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Novom Travniku.

Članom 41. utvrđene su novčane kazne.

Članom 42. utvrđeni su obaveza i rokovi preuzimanje poslova od strane općinskih službi, te obaveze Ministarstva do preuzimanja ovih poslova.

Članom 43. utvrđeno je stupanje na snagu i primjena ovog Zakona.

POTREBNA FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona potrebno je planirati i obezbijediti finansijska sredstva u iznosu od najmanje 1,0% od poreznih i neporeznih prihoda u budžetu Srednjobosanskog kantona za svaku tekuću godinu.